

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział I	
Zarys historii terenów wchodzących w skład gminy Zalesie na tle historii Południowego Podlasia	
1. Pradzieje terenów wchodzących w skład gminy Zalesie i początki osadnictwa	17
2. Wczesne średniowiecze	26
3. W dobie przedrozbiorowej	32
4. W czasach zaborów	52
5. I wojna światowa	74
6. Wojna polsko-bolszewicka 1920 roku	85
7. Okres międzywojenny	93
8. II wojna światowa	104
9. Lata powojenne 1944-1972	124
Rozdział II	
Zarys historii miejscowości gminy Zalesie	
1. Berezówka	139
2. Dereczanka	142
3. Dobryń Duży	144
4. Dobryń Kolonia	150
5. Dobryń Mały	151
6. Horbów	153
7. Horbów Kolonia	161
8. Kijowiec	163
9. Kijowiec Kolonia	170
10. Kijowiec PGR	173
11. Kłoda Duża	174
12. Kłoda Mała	178
13. Koczukówka	180
14. Lachówka Duża	185
15. Lachówka Mała	186
16. Malowa Góra	187
17. Mokranys Nowe	196

18.	Mokransy Stare	197
19.	Nowosiółki	203
20.	Wólka Dobryńska	205
21.	Zalesie	209

Rozdział III

Kościół w gminie Zalesie

1.	Parafia rzymskokatolicka p.w. Przemienienia Pańskiego w Horbowie.....	219
	a. Kościół rzymskokatolicki do 1923 roku	219
	b. Kościół prawosławny i unicki w Horbowie	224
	c. Kościół rzymskokatolicki po 1923 roku	229
2.	Parafia rzymskokatolicka p.w. Przemienienia Pańskiego w Malowej Górze	233
	a. Kościół w Dobryniu Dużym	248
	b. Kaplica w Kołczynie	252
3.	Parafia rzymskokatolicka p.w. Świętego Stanisława Kostki w Wólce Dobryńskiej	253
4.	Parafia prawosławna p.w. Świętego Ducha w Kijowcu... ..	255

Rozdział IV

Zabytki architektury

1.	Rejestr zabytków	271
2.	Wybrane obiekty zabytkowe	275
	a. Kościół rzymskokatolicki p.w. Chrystusa Króla w Dobryniu Dużym	275
	b. Cmentarz prawosławny w Dobryniu Dużym	277
	c. Kościół rzymskokatolicki p.w. Przemienienia Pańskiego w Horbowie	278
	d. Cmentarz przykościelny w Horbowie	281
	e. Cmentarz rzymskokatolicki w Horbowie	282
	f. Cmentarz z I wojny światowej w Horbowie	282
	g. Zespół kościoła rzymskokatolickiego p.w. Przemienienia Pańskiego w Malowej Górze	283
	h. Cmentarz rzymskokatolicki w Malowej Górze	290
	i. Cmentarz rzymskokatolicki w Wólce Dobryńskiej ..	291

3.	Inne obiekty	292
a.	Kapliczka dworska w Kijowcu Kolonii	291
b.	Kamienne krzyże w Kijowcu	292
c.	Kapliczka Świętego Antoniego w Kłodzie Dużej	293
d.	Dawny cmentarz katolicki w Horbowie (Dworszczynna)	294

Rozdział V

Charakterystyka geograficzna

1.	Ukształtowanie terenu, klimat i budowa geologiczna	297
2.	Hydrografia	299
3.	Fauna i flora	306

Rozdział VI

Infrastruktura społeczna

1.	Szkolnictwo	311
a.	Szkoła Zbiorcza Gminna w Zalesiu	311
b.	Szkoła w Berezówce	319
c.	Szkoła w Kijowcu	327
d.	Szkoła w Wólce Dobryńskiej	333
e.	Szkoła w Dobryniu Dużym	336
2.	Służba zdrowia	340
3.	Bezpieczeństwo wewnętrzne	343
4.	Poczta w Zalesiu	347
5.	Bank	351

Zakończenie	353
--------------------------	-----

Bibliografia	359
---------------------------	-----

Wykaz tabel	371
--------------------------	-----